

Autor diplomové práce: Bc. Lucie Sakastrová

Název diplomové práce: Otevřená encyklopedie Wikipedie jako informační zdroj, její tvorba, obsah a služby

Vedoucí diplomové práce: PhDr. Eva Bratková, Ph.D.

Návrh klasifikace: Výborně

V Praze, dne 17. 9. 2010

Hodnocení

K obhajobě předkládaná diplomová práce Bc. Lucie Sakastrové je věnována komplexní analýze a hodnocení jednoho z nejzajímavějších, byť v určité rovině kontroverzních, informačních zdrojů současného internetu a webu 2.0 – globálně velmi využívané vícejazyčné Wikipedie. Autorka si téma vybrala na základě dlouholetého odborného zájmu. Zadání práce akcentovalo zpracování, správu a využívání Wikipedie jako informačního zdroje. Diplomová práce má nadlimitní rozsah (cca 200 s.), fundovaný obsah a systematický ráz. Dá se konstatovat, že rozsah dokonce až dvojnásobně překračuje i požadavky na rigorózní práce na FF UK. Kvalita připravovaného obsahu diplomové práce vedla na jaře 2010 také k formulaci projektu relevantního tématu disertační práce.

Diplomantka představuje dílo, které je nejen v plném souladu se zadáním diplomové práce, ale dokonce ho i překračuje (v průběhu zpracování po dohodě s vedoucí práce autorka přidala další část k otázkám hodnocení kvality a využívání Wikipedie). Východiskem práce se stala především rozsáhlá zahraniční publikovaná literatura a další zdroje relevantní tématu. Diplomantka provedla rozsáhlou bibliografickou a informační přípravu, o čemž vypovídá, mimo jiné, i závěrečný seznam použité literatury čítající cca 250 titulů odborné literatury, z toho je zhruba 150 titulů příspěvků a četných částí samotné Wikipedie. Jeho prezentace na s. 158-179 je připravena vzorně a je v souladu se stanovenými standardy. Způsob citování (harvardský styl) je v průběhu textu bezproblémový. Odsouhlasila jsem autorce také specifické doplňky pro potřebu formulování citačních odkazů v průběhu textu.

Jádro diplomové práce bylo postaveno na vlastní, velmi detailní analýze zkoumaného zdroje, které jde do neobvyklé hloubky odhalování vlastností Wikipedie, o kterých její běžný návštěvník zpravidla nemá tušení. Autorka pracovala zcela samostatně, problémové otázky pravidelně a s dostatečnou časovou rezervou konzultovala s vedoucí práce

Hlavní text práce (kromě preliminárií včetně precizně a zasvěceně formulované předmluvy s cíli a metodami práce) má důmyslně promyšlenou strukturu. Je uspořádán do 7 základních kapitol, přičemž poslední je věnována rozsáhlejšímu závěrečnému zhodnocení. Dělení hlavních kapitol jde maximálně na třetí úroveň hierarchie – je tudíž velmi přehledné. Titulky obsahu dobře prozrazují dílčí témata práce – systematické představení celé problematiky sledovaného volně dostupného informačního zdroje.

V první kapitole autorka vhodným způsobem uvádí prostředí fungování sledované Wikipedie a posléze představuje výsledky rozboru terminologie související s tématem. Jde do nejzajímavějších mezí a sleduje vybrané termíny i na úrovni tezaurů oborových databází, doplňuje též pracovní zařazení Wikipedie do typologie zdrojů DCMI. Vše je pečlivě citačně dokumentováno. Kapitola druhá předkládá (na cca 25 s.) výsledek pečlivého studia literatury a studia částí dokumentace samotné Wikipedie. Autorka představuje celistvou základní charakteristiku a vývoj tohoto zdroje. Formulace dílčích částí jsou precizní, k zajímavým pasážím patří

podkapitola o všech kategoriích uživatelů Wikipedie. K oběma kapitolám nemám žádné námítky.

K jádru práce patří kapitoly 3.-5. (jejich text je představen na cca 70 s.). Třetí kapitola přináší zasvěcený výklad vlastního obsahu Wikipedie a zejména pak nástrojů organizování tohoto obsahu. K nejzdařilejším a přínosným částem patří prezentace výsledku hloubkové analýzy kategoriálního systému Wikipedie (podkapitola 3.4). Autorka umí výborně postihnout kladné i záporné stránky pořádacího systému (též na úrovni kriticky formulovaného souhrnu zmiňované podkapitoly). Diplomantka prokazuje seriózní znalosti a značnou erudici v dané problematice.

Faktově nabitě jsou kapitoly 4. a 5. (obě zhruba ve stejných rozsazích). Jsou výsledkem detailního průzkumu fungování Wikipedie na úrovni vstupních a výstupních procesů celého systému zdroje. Vše, co autorka představuje, prověřila na úrovni vlastního testování, pokud to systém umožnil. Čtvrtá kapitola představuje nástroje řízení kvality a komunikace informací v rámci Wikipedie. Pátá část práce přináší detaily vyhledávacích procesů a poskytování veškerých služeb. K textům jádrových částí práce nemám připomínky.

Jak bylo uvedeno výše, přídatnou částí diplomové práce oproti zadání je šestá kapitola. Autorka se s velkým zaujetím věnuje palčivé otázce kvality Wikipedie a možnostem jejího využití v oboru informační vědy (to je velice vítáno) i v oborech dalších. Postihuje slabé a silné stránky Wikipedie včetně příležitostí a hrozeb na základě SWOT analýzy. Autorka sumarizuje výsledky vybraných zahraničních výzkumů Wikipedie. Text této kapitoly je velmi přínosný. Obsahově k ní taktéž nemám připomínky.

Diplomová práce je ukončena v 7. kapitole analytickým, skvěle zformulovaným závěrem. Autorka vyvozuje trendy a perspektivy vývoje tohoto zajímavého otevřeného informačního zdroje. Konfrontuje ho také s jinými encyklopedickými díly.

Na diplomové práci je cenné (ve srovnání s jinými závěrečnými pracemi odevzdávanými na ÚISK), že je napsána výbornou češtinou a stylistikou. Závěrečná redakce textu byla provedena na profesionální úrovni. Formální úprava je příkladná. Text práce je v některých kapitolách vhodně doprovázen obrazovými přílohami, většina je jich také lokalizovaných na konci práce. Obrázky jsou připraveny s citem a na velmi kvalitní úrovni.

Diplomová práce Bc. L. Sakastrové je mimořádně kvalitní závěrečnou (kvalifikační) prací. Z hlediska obsahu má vynikající úroveň. Je podstatným souhrnným příspěvkem k problematice volně zpřístupňovaných kolektivních děl typu wiki. Autorka celou materii zajímavě utřídila a představila v kvalitně napsaném textu. Práci doporučuji přijmout k obhajobě v plném rozsahu a navrhuji klasifikovat jako **Výbornou**. Práce bude po částech publikována v odborném tisku.

Z důvodu výše uvedeného kladného hodnocení doporučuji uvést do protokolu v rámci obhajoby diplomové práce, aby byla přímo **uznána v plném rozsahu jako práce rigorózní** (beze změn), a to v souladu s Rigorózním řádem FF UK (<http://www.ff.cuni.cz/FF-8160.html>), Čl. 4, bod 13. Práce vyhovuje zcela jak obsahem, tak rozsahem požadavkům kladeným na rigorózní práce podle Čl 4, bodu 9 uvedeného Řádu. Bude záležet na uchazeče, jestli této možnosti využije či nikoliv.

E. Bratková, v.r.

